

Handwritten signature

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор науково-педагогічної роботи

Ідуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2024 року



РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 «Фармація, промислова фармація»

Освітньо-професійна програма: «Фармація, промислова фармація»

Робоча програма складена складена на основі освітньо-професійної програми «Фармація» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол №10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

д.фарм.н., проф. Ліана УНГУРЯН
к.фарм.н., доц. Оксана БЄЛЯЄВА
к.фарм.н., доц. Ірина ВИШНИЦЬКА
ст. викл. Майя ОБРАЗЕНКО
ст. викл. Оксана СТЕПАНОВА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

Протокол №1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри _____



Оксана БЄЛЯЄВА

Погоджено із гарантом ОПП _____




Ліана УНГУРЯН

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з фармацевтичних дисциплін ОНМедУ

Протокол №1 від «30» серпня 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з фармацевтичних дисциплін ОНМедУ

_____ Наталія ФІЗОР



Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № __ від “__” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № __ від “__” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

| Найменування показників | Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти | Характеристика навчальної дисципліни |
|-------------------------|---|---|
| Загальна кількість: | Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> | Вибіркова дисципліна Денна форма навчання Заочна форма навчання |
| Кредитів: 3,0 | Спеціальність <u>226 «Фармація, промислова фармація»</u> | Рік підготовки: 3 |
| Годин: 90 | Спеціалізація <u>226.01 «Фармація»</u> | Семестри V |
| Змістових модулів: 2 | Рівень вищої освіти <u>другий (магістерський)</u> | Лекції (0 год) |
| | | Практичні (денна - 30 год, заочна - 6 год) |
| | | Семінарські (0 год) |
| | | Лабораторні (0 год) |
| | | Самостійна робота (денна - 60 год, заочна - 84 год) |
| | | Форма підсумкового контролю – залік |

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання

Мета: формування у здобувачів вищої освіти глибоких економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, адекватних умовам ринкових відносин, навчання здобувачів вищої освіти базовим методам аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Завдання:

1. Формування вмінь та відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики.
2. Забезпечення теоретичною базою для подальшого вивчення інших фармацевтичних та економічних дисциплін навчального плану.
3. Створення бази, яка визначає професійну компетентність та загальну ерудицію провізорів.
4. Формування у майбутніх фахівців розуміння основних економічних явищ і процесів.
5. Закладення основ економічного мислення, яке спирається на глибоке знання економічних законів та механізмів їх впливу, розуміння трансформаційних процесів в економіці України, проблем перехідної економіки, орієнтування у виборі ефективного управлінського рішення, набуття первинних навичок раціональної економічної поведінки.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

• загальних (ЗК):

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК07. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК14. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

• **фахових (ФК):**

ФК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.

ФК14. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту відповідно до чинного законодавства України.

ФК15. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК24. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

Програмні результати навчання для освітньої компоненти (ПРН):

ПРН01. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.

ПРН03. Мати спеціалізовані знання та уміння/навички для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі з метою подальшого розвитку знань та процедур у сфері фармації.

ПРН17. Розраховувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, а також податки та збори. Формувати усі види цін (оптово-відпускні, закупівельні та роздрібні) на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.

ПРН18. Використовувати дані аналізу соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ПРН29. Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

ПРН36. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен:

- знати:

- свої соціальні та громадські права та обов'язки;
- методи реалізації знань у вирішенні практичних питань;
- сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх;
- структуру та особливості професійної діяльності;
- мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності;
- методи оцінювання показників якості діяльності;
- закони України про оподаткування заробітної плати;
- підходи до формування цін на ліки;
- удосконалення цінової політики на ліки (нормативно-правові акти);
- особливості формування цін на фармацевтичні товари;
- об'єкт, предмет, функції економіки;
- суть основних понять економічної теорії;
- методи дослідження економічних процесів;
- основні види економічних потреб;

- поняття економічної системи;
- основні моделі сучасних систем економіки;
- основні форми власності;
- види ринкової конкуренції;
- закон попиту і пропозиції;
- основні макроекономічні показники;
- типи економічного зростання;
- функції держави в ринковій економіці;
- основні принципи державного регулювання економіки;
- основні джерела фінансування охорони здоров'я;
- організацію і умови підприємницької діяльності;
- організаційно-правові форми підприємств;
- суть капіталу та його джерела формування;
- поняття доходу та витрат підприємства.

- вміти:

- формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї;
- використовувати фахові знання для вирішення практичних ситуацій;
- трактувати вимоги законодавчих і нормативних актів;
- проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання;
- здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань;
- формувати ефективну стратегію особистісної адаптації до нових умов;
- застосовувати знання рідної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою;
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань;
- забезпечувати якісне виконання професійної роботи;
- аналізувати проблеми розвитку підприємництва, ринкових відносин;
- аналізувати формування ціни на ліки, в т.ч. з урахуванням державного регулювання цін на ліки;
- сприяти раціональному застосуванню коштів на охорону здоров'я в сучасних умовах;
- вирішувати економічні задачі;
- використовувати набуті знання з основ економіки у своїй професійній діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи економічного розвитку. Ринкова економіка.

Тема 1. Економіка: сутність, методи, функції.

Об'єкт, предмет, функції економіки. Методи економічних досліджень. Економічні категорії та закони. Роль економічної теорії у розвитку суспільства. Сутність та основні види економічних потреб. Економічні блага та їх класифікація. Економічні інтереси та їх взаємодія. Види виробничих ресурсів та їх обмеженість.

Сутність та структура суспільного виробництва. Форми організації суспільного виробництва. Фактори виробництва: земля, праця, капітал, здатність до підприємництва. Продуктивність праці.

Тема 2. Економічна система та її зміст. Гроші, їх функції та види

Поняття та складові економічної системи. Типи економічної системи. Основні моделі сучасних економічних систем. Спільні риси та національні особливості розвитку економічних систем сучасних країн світу.

Поняття власності. Типи, форми і види власності та роль в економічній системі. Сучасні тенденції розвитку форм власності.

Сутність та властивості грошей. Функції та види грошей. Грошовий обіг та його закони.

Тема 3. Ринкова економіка та механізм її регулювання.

Ринок як економічна категорія і форма організації суспільного виробництва. Основні умови функціонування ефективної ринкової системи.

Поняття структури ринку. Види ринків. Фармацевтичний ринок: сучасний стан, проблеми і перспективи його розвитку в сучасних умовах.

Поняття механізму ринкового саморегулювання та його окремих елементів. Закон попиту і закон пропозиції та механізм їх дії. Взаємодія попиту та пропозиції. Ринкова рівновага та механізм ринкового ціноутворення.

Сутність та види ринкової конкуренції. Особливості конкуренції у фармацевтичній галузі. Антимонопольна діяльність держави та її значення для розвитку економіки.

Розділ 2. Макроекономіка та мікроекономіка

Тема 4. Національна та міжнародна економіка: структура та показники розвитку. Макроекономічна рівновага та нестабільність.

Сутність національної економіки. Суб'єкти макроекономічних відносин. Структура національної економіки. Основні макроекономічні показники: методи розрахунку та співвідношення між ними. Валовий національний продукт (ВНП), чистий національний продукт (ЧНП). Національний доход (НД): сутність, джерела, виробництво, розподіл і перерозподіл. Макроекономічна рівновага.

Циклічність економічного розвитку як прояв макроекономічної нестабільності. Антикризова політика.

Безробіття, його зміст, причини, види, форми. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки. Антиінфляційна політика.

Поняття і чинники економічного зростання. Типи економічного зростання. Концепції та найпростіші моделі економічного зростання. Роль інвестицій в економічному зростанні. Інновації. Сталий розвиток в глобалізації світової економіки.

Тема 5. Державне регулювання економіки. Роль держави у розвитку охорони здоров'я України

Економічна роль держави та її функції. Державне регулювання економіки: зміст і цілі. Основні моделі державного регулювання економіки.

Методи державного регулювання економіки. Сучасний стан, проблеми державного регулювання економіки в Україні.

Державне регулювання в системі охорони здоров'я. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку сучасної системи охорони здоров'я України.

Тема 6. Доходи і соціальний захист. Основи фінансування охорони здоров'я

Формування та розподіл доходів населення. Основні види та джерела доходів. Нерівномірність доходів і соціальна нерівність. Соціальний захист населення. Зміст, основні тенденції та перспективи розвитку соціальної політики в Україні.

Основні джерела фінансування охорони здоров'я. Соціальне медичне страхування. Приватне страхування.

Тема 7. Економіка та організація діяльності підприємств галузі охорони здоров'я

Підприємництво, його суть і функції. Види підприємницької діяльності. Принципи і умови підприємницької діяльності. Організація підприємницької діяльності в охороні здоров'я.

Сутність та функції підприємства (фірми). Види підприємств за формою власності. Організаційно-правові форми підприємств, їх переваги і недоліки.

Тема 8. Капітал та джерела його формування. Доходи та витрати підприємства

Капітал як матеріальна основа підприємницької діяльності. Джерела формування капіталу. Суть капіталу та його структура в процесі виробництва, форми накопичення. Основний та оборотний капітал. Функціонування капіталу та його оборот.

Поняття доходу підприємства, його джерела і форми. Витрати підприємства. Класифікація витрат. Собівартість продукції: структура, види та методи обчислення. Бізнес планування.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1 Денна форма навчання

| Назва теми | Кількість годин | | | | | |
|--|-----------------|--------------|-----------|-----------------|-----------------|-----------|
| | Усього | У тому числі | | | | |
| | | Лекції | Практичні | Семіна рські | Лабора торні | СРЗ |
| Тема 1. Економіка: сутність, методи, функції. | 6 | - | 2 | - | - | 4 |
| Тема 2. Економічна система та її зміст. Гроші, їх функції та види | 12 | - | 4 | - | - | 8 |
| Тема 3. Ринкова економіка та механізм її регулювання. | 12 | - | 4 | - | - | 8 |
| Тема 4. Національна та міжнародна економіка: структура та показники розвитку. Макроекономічна рівновага та нестабільність. | 12 | - | 4 | - | - | 8 |
| Тема 5. Державне регулювання економіки. Роль держави у розвитку охорони здоров'я України | 12 | - | 4 | - | - | 8 |
| Тема 6. Доходи і соціальний захист. Основи фінансування охорони здоров'я | 12 | - | 4 | - | - | 8 |
| Тема 7. Економіка та організація діяльності підприємств галузі охорони здоров'я | 12 | - | 4 | - | - | 8 |
| Тема 8. Капітал та джерела його формування. Доходи та витрати підприємства. | 12 | - | 4 | - | - | 8 |
| Усього годин: | 90 | - | 30 | - | - | 60 |

4.2 Заочна форма навчання

| Назва теми | Кількість годин | | | | | |
|---|-----------------|--------------|-----------|-----------------|-----------------|-----|
| | Усього | У тому числі | | | | |
| | | Лекції | Практичні | Семіна рські | Лабора торні | СРЗ |
| Вхідний контроль. Тема 1. Економіка: сутність, методи, функції. | 12 | - | 2 | - | - | 10 |
| Тема 2. Економічна система та її зміст. Гроші, їх функції та види | 10 | - | - | - | - | 10 |
| Тема 3. Ринкова економіка та механізм її регулювання. | 10 | - | - | - | - | 10 |
| Тема 4. Національна та міжнародна економіка: структура та показники розвитку. Макроекономічна | 12 | - | - | - | - | 12 |

| | | | | | | |
|--|-----------|---|----------|---|---|-----------|
| рівновага та нестабільність. | | | | | | |
| Тема 5. Державне регулювання економіки. Роль держави у розвитку охорони здоров'я України | 10 | - | - | - | - | 10 |
| Тема 6. Доходи і соціальний захист. Основи фінансування охорони здоров'я | 14 | - | 2 | - | - | 12 |
| Тема 7. Економіка та організація діяльності підприємств галузі охорони здоров'я | 14 | - | 2 | - | - | 12 |
| Тема 8. Капітал та джерела його формування. Доходи та витрати підприємства. Залік | 8 | - | - | - | - | 8 |
| Усього годин: | 90 | - | 6 | - | - | 84 |

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені

5.2. Теми практичних занять

5.2.1 Денна форма

| № | Назва теми | Кількість годин |
|-----|---|-----------------|
| 1. | Тема 1. Практичне заняття 1. Економіка: сутність, методи, функції. | 2 |
| 2. | Тема 2. Практичне заняття 2. Економічна система та її зміст. | 2 |
| 3. | Тема 2. Практичне заняття 3. Гроші, їх функції та види | 2 |
| 4. | Тема 3. Практичне заняття 4. Ринкова економіка | 2 |
| 5. | Тема 3. Практичне заняття 5. Механізм регулювання ринкової економіки. | 2 |
| 6. | Тема 4. Практичне заняття 6. Національна та міжнародна економіка: структура та показники розвитку. | 2 |
| 7. | Тема 4. Практичне заняття 7. Макроекономічна рівновага та нестабільність. | 2 |
| 8. | Тема 5. Практичне заняття 8. Державне регулювання економіки. | 2 |
| 9. | Тема 5. Практичне заняття 9. Роль держави у розвитку охорони здоров'я України | 2 |
| 10. | Тема 6. Практичне заняття 10. Доходи і соціальний захист. | 2 |
| 11. | Тема 6. Практичне заняття 11. Основи фінансування охорони здоров'я | 2 |
| 12. | Тема 7. Практичне заняття 12 | 2 |

| | | |
|-----|---|-----------|
| | Економіка та організація діяльності підприємств галузі охорони здоров'я | |
| 13. | Тема 7. Практичне заняття 13 Економіка та організація діяльності підприємств галузі охорони здоров'я | 2 |
| 14. | Тема 8. Практичне заняття 14. Капітал та джерела його формування. | 2 |
| 15. | Тема 8. Практичне заняття 15. Доходи та витрати підприємства. | 2 |
| | Разом | 30 |

5.2.2 Заочна форма

| № | Назва теми | Кількість годин |
|-----|---|-----------------|
| 16. | Вхідний контроль. Тема 1. Практичне заняття 1. Економіка: сутність, методи, функції. | 2 |
| 17. | Тема 6. Практичне заняття 2. Доходи і соціальний захист. Основи фінансування охорони здоров'я | 2 |
| 18. | Тема 7. Практичне заняття 3. Економіка та організація діяльності підприємств галузі охорони здоров'я. Залік | 2 |
| | Разом | 6 |

5.3. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

6.1 Денна форма

| № | Назва теми / види завдань | Кількість годин |
|----|---|-----------------|
| 1. | Тема 1. Підготовка до практичних занять 1 | 4 |
| 2. | Тема 2. Підготовка до практичних занять 2-3 | 8 |
| 3. | Тема 3. Підготовка до практичних занять 4-5 | 8 |
| 4. | Тема 4. Підготовка до практичних занять 6-7 | 8 |
| 5. | Тема 5. Підготовка до практичних занять 8-9 | 8 |
| 6. | Тема 6. Підготовка до практичних занять 10-11 | 8 |
| 7. | Тема 7. Підготовка до практичних занять 12-13 | 8 |
| 8. | Тема 8. Підготовка до практичних занять 14-15 | 8 |
| | Разом | 60 |

6.2. Заочна форма

| № | Назва теми / види завдань | Кількість годин |
|----|--|-----------------|
| 1. | Тема 1. Підготовка до вхідного контролю, практичного заняття 1 | 10 |
| 2. | Тема 2. Самостійне вивчення теми | 10 |
| 3. | Тема 3. Самостійне вивчення теми | 10 |
| 4. | Тема 4. Самостійне вивчення теми | 12 |
| 5. | Тема 5. Самостійне вивчення теми | 10 |
| 6. | Тема 6. Підготовка до практичного заняття 2 | 12 |
| 7. | Тема 7. Підготовка до практичного заняття 3 | 12 |

| | | |
|----|----------------------------------|-----------|
| 8. | Тема 8. Самостійне вивчення теми | 8 |
| | Разом | 84 |

Перелік тем доповідей (виступів) для контролю СРЗ

1. Об'єкт, предмет, функції економіки. Методи економічних досліджень.
2. Економічні категорії та закони. Роль економічної теорії у розвитку суспільства.
3. Сутність та основні види економічних потреб.
4. Економічні блага та їх класифікація. Економічні інтереси та їх взаємодія.
5. Види виробничих ресурсів та їх обмеженість.
6. Сутність, структура та форми організації суспільного виробництва.
7. Фактори виробництва: земля, праця, капітал, здатність до підприємництва. Продуктивність праці.
8. Поняття та складові економічної системи. Типи економічної системи.
9. Основні моделі сучасних економічних систем. Спільні риси та національні особливості розвитку економічних систем сучасних країн світу.
10. Поняття власності. Типи, форми і види власності та роль в економічній системі.
11. Сутність та властивості грошей. Функції та види грошей.
12. Грошовий обіг та його закони.
13. Ринок як економічна категорія і форма організації суспільного виробництва.
14. Поняття структури ринку, їх види. Фармацевтичний ринок: сучасний стан, проблеми і перспективи його розвитку в сучасних умовах.
15. Поняття механізму ринкового саморегулювання та його окремих елементів.
16. Закон попиту і закон пропозиції та механізм їх дії. Взаємодія попиту та пропозиції. Ринкова рівновага та механізм ринкового ціноутворення.
17. Сутність та види ринкової конкуренції. Особливості конкуренції у фармацевтичній галузі.
18. Особливості дії основних економічних законів та споживчої поведінки на фармацевтичному ринку
19. Антимонопольна діяльність держави та її значення для розвитку економіки.
20. Сутність національної економіки; суб'єкти макроекономічних відносин.
21. Структура національної економіки, основні макроекономічні показники. Макроекономічна рівновага.
22. Циклічність економічного розвитку як прояв макроекономічної нестабільності. Антикризова політика.
23. Безробіття, його зміст, причини, види, форми.
24. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки. Антиінфляційна політика.
25. Поняття і чинники економічного зростання.
26. Типи, концепції та найпростіші моделі економічного зростання.
27. Роль інвестицій в економічному зростанні. Інновації. Сталий розвиток в глобалізації світової економіки.
28. Державне регулювання економіки: зміст і цілі. Основні моделі державного регулювання економіки.
29. Методи державного регулювання економіки. Сучасний стан, проблеми державного регулювання економіки в Україні.
30. Основи ціноутворення на лікарські препарати
31. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку сучасної системи охорони здоров'я України.
32. Планування збуту (обсягу реалізації). Запаси товарів та їх нормування. Товарне забезпечення обсягу реалізації

33. Планування витрат аптеки, планування прибутку, принципи максимізації прибутку у короткостроковому періоді
34. Формування та розподіл доходів населення, основні види та джерела доходів.
35. Нерівномірність доходів і соціальна нерівність. Соціальний захист населення.
36. Основні джерела фінансування охорони здоров'я.
37. Соціальне медичне страхування. Приватне страхування.
38. Підприємництво, його суть і функції, види, принципи і умови підприємницької діяльності в охороні здоров'я.
39. Сутність та функції підприємства (фірми). Види підприємств за формою власності. Організаційно-правові форми підприємств, їх переваги і недоліки.
40. Капітал як матеріальна основа підприємницької діяльності, джерела формування капіталу.
41. Основний та оборотний капітал в процесі виробництва, форми накопичення; функціонування капіталу та його оборот.
42. Поняття доходу підприємства, його джерела і форми.
43. Витрати підприємства. Класифікація витрат.
44. Собівартість продукції: структура, види та методи обчислення.
45. Бізнес планування.

7. Методи навчання

Практичні заняття: дискусія, диспут, бесіда, обговорення проблемних ситуацій, рольові ігри, вирішення кейсів, підготовка необхідної документації та її заповнення, підготовка доповідей здобувачами.

Самостійна робота: самостійна з методичними розробками, рекомендаціями, вказівками; розв'язання тестів, ситуаційних завдань; робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, нормативно-правовими актами, підготовка доповідей, презентацій.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних/кейс завдань та заповнення документації, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної задачі
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка доповідей з теми заняття:
 - методи: оцінювання якості виконання доповіді здобувача
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне семінарське заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

| Оцінка | Критерії оцінювання |
|--------|---------------------|
|--------|---------------------|

| | |
|-----|---|
| «5» | Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, логічно висловлює й аргументує свої думки з теми заняття |
| «4» | Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, добре висловлює й аргументує свої думки з теми заняття |
| «3» | Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, висловлює думки з теми заняття з суттєвими помилками. |
| «2» | Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, не висловлює думки з теми заняття. |

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

| Традиційна чотирибальна шкала | Багатобальна 200-бальна шкала |
|-------------------------------|-------------------------------|
| Відмінно («5») | 185 – 200 |
| Добре («4») | 151 – 184 |
| Задовільно («3») | 120 – 150 |
| Незадовільно («2») | Нижче 120 |

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з

дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

| Оцінка за шкалою ECTS | Статистичний показник |
|------------------------------|------------------------------|
| A | Найкращі 10% здобувачів |
| B | Наступні 25% здобувачів |
| C | Наступні 30% здобувачів |
| D | Наступні 25% здобувачів |
| E | Наступні 10% здобувачів |

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма з освітньої компоненти
- Силабус
- Методичні розробки до семінарських занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні/кейс завдання
- Сценарії рольових ігор (за необхідністю)

Навчально-методична література:

1. Основи економіки у фармації: навчальний посібник для студентів спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація» / Унгурян Л.М., Вишницька І.В., Беляєва О.І. та ін.; под ред. Л.М. Унгурян. Одеса: ОНМедУ, 2022. 102 с.

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Об'єкт, предмет, функції економіки. Методи економічних досліджень.
2. Економічні категорії та закони. Роль економічної теорії у розвитку суспільства.
3. Сутність та основні види економічних потреб.
4. Економічні блага та їх класифікація. Економічні інтереси та їх взаємодія.
5. Види виробничих ресурсів та їх обмеженість.
6. Сутність, структура та форми організації суспільного виробництва.
7. Фактори виробництва: земля, праця, капітал, здатність до підприємництва. Продуктивність праці.
8. Поняття та складові економічної системи. Типи економічної системи.
9. Основні моделі сучасних економічних систем. Спільні риси та національні особливості розвитку економічних систем сучасних країн світу.
10. Поняття власності. Типи, форми і види власності та роль в економічній системі.
11. Сутність та властивості грошей. Функції та види грошей.
12. Грошовий обіг та його закони.
13. Ринок як економічна категорія і форма організації суспільного виробництва.
14. Поняття структури ринку, їх види. Фармацевтичний ринок: сучасний стан, проблеми і перспективи його розвитку в сучасних умовах.
15. Поняття механізму ринкового саморегулювання та його окремих елементів.
16. Закон попиту і закон пропозиції та механізм їх дії. Взаємодія попиту та пропозиції. Ринкова рівновага та механізм ринкового ціноутворення.
17. Сутність та види ринкової конкуренції. Особливості конкуренції у фармацевтичній галузі.
18. Антимонопольна діяльність держави та її значення для розвитку економіки.
19. Сутність національної економіки; суб'єкти макроекономічних відносин.

20. Структура національної економіки, основні макроекономічні показники. Макроекономічна рівновага.
21. Циклічність економічного розвитку як прояв макроекономічної нестабільності. Антикризова політика.
22. Безробіття, його зміст, причини, види, форми.
23. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки. Антиінфляційна політика.
24. Поняття і чинники економічного зростання.
25. Типи, концепції та найпростіші моделі економічного зростання.
26. Роль інвестицій в економічному зростанні. Інновації. Сталий розвиток в глобалізації світової економіки.
27. Державне регулювання економіки: зміст і цілі. Основні моделі державного регулювання економіки.
28. Методи державного регулювання економіки. Сучасний стан, проблеми державного регулювання економіки в Україні.
29. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку сучасної системи охорони здоров'я України.
30. Формування та розподіл доходів населення, основні види та джерела доходів.
31. Нерівномірність доходів і соціальна нерівність. Соціальний захист населення.
32. Основні джерела фінансування охорони здоров'я.
33. Соціальне медичне страхування. Приватне страхування.
34. Підприємництво, його суть і функції, види, принципи і умови підприємницької діяльності в охороні здоров'я.
35. Сутність та функції підприємства (фірми). Види підприємств за формою власності. Організаційно-правові форми підприємств, їх переваги і недоліки.
36. Капітал як матеріальна основа підприємницької діяльності, джерела формування капіталу.
37. Основний та оборотний капітал в процесі виробництва, форми накопичення; функціонування капіталу та його оборот.
38. Поняття доходу підприємства, його джерела і форми.
39. Витрати підприємства. Класифікація витрат.
40. Собівартість продукції: структура, види та методи обчислення.
41. Бізнес планування.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Основи економіки у фармації: навчальний посібник для студентів спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація» / Унгурян Л.М., Вишницька І.В., Беляєва О.І. та ін.; под ред. Л.М. Унгурян. Одеса: ОНМедУ, 2022. 102 с.
2. Економічна теорія: навч. посіб / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. Л.С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
3. Горлач М.І., Соколов М.О., Кримов М.І., Лисенко С.Ф. Економічна теорія: підручник / М.І. Горлач, М.О. Соколов, М.І. Кримов, С.Ф. Лисенко та ін. К.: Центр учб. літ., 2019. 532 с.

Додаткова література:

1. Білецька Л.В., Білецький О.В., Савич В.І., Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. 2-ге видання : навч. посібник / Л.В. Білецька, О.В. Білецький, В.І. Савич. – К. : Центр учб. літ., 2017. – 684 с.
2. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. нав. закладів / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Грузева, [та ін.]. К.: ВД «Авіцена», 2015. 560 с.
3. Економічна теорія : підручник / за ред. В. М. Тарасевича. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. 784 с.

4. Кокарев І. В. Основи економічної теорії: курс лекцій / І. В. Кокарев. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 220 с.
5. Круш П. В., Кожемяченко О. О. Національна економіка: регіональний і муніципальний вимір. К.: Центр учбової літератури, 2016. 320 с.
6. Мацелюх Н. П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань: навч. посібник / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко. – 2-ге вид., перероб. та доп. К. : Центр учб. літ., 2016. 226 с.
7. Наукознавчий аналіз становлення фармацевтичної логістики в Україні/ Беляєва О.І. , Унгурян Л.М., Прилипко Н.А., Вишницька І.В. // Journal of Education, Health and Sport Vol. 6, No 12. - 2016. - P. 951 – 967.
8. Роль стандартизації в системі раціональної фармакотерапії/ Л. М. Унгурян, І. В. Вишницька, О. І. Беляєва, І. Б. Петкова, Ю.С. Каравелкова // II International Scientific and Practical Conference “Topical issues Of Science And Education” /Open Access Peer-reviewed Journal Science Review 7(7), December 2017, Vol.7. – P. 55-57.
9. Основні законодавчо-правові акти, що регламентують діяльність аптечних закладів. Довідник / Унгурян Л. М., Беляєва О. І., Вишницька І. В. та ін. Одеса: ОНМедУ. 2020. 150 с.
10. Чепінога В. Г. Основи економічної теорії : навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с.
11. Borshch V.I. Health economics: methodological recommendations for the students. Odessa national medical university. Odessa: printing South, 2018. 128 p.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Державна служба зайнятості: веб-сайт. URL: <http://www.dcz.gov.ua/>
3. Державна служби статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Економіка України: веб-сайт. URL: <http://www.economukraine.com.ua/>
5. Економіка України (політико-економічний журнал): веб-сайт. URL: https://journals.ua/business/ekonomka_ukraini/
6. Електронний журнал «Ефективна економіка» URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua/>
8. Нормативно-директивні документи МОЗ України: веб-сайт. URL: <http://mozdocs.kiev.ua>
9. Щотижневик «Аптека»: веб-сайт. URL: <https://www.apteka.ua/>.
10. Health economics. URL: <https://www.healtheconomics.com/>
11. Journal of Health Economics. URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-health-economics>
12. Principles of Microeconomics: an Open Text by Douglas Curtis and Ian Irvine Base. Text Revision History. Current Revision: Version 2020 — Revision A. URL: https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MIC_1/marketing/CI-Principles-of-Microeconomics-2020A.pdf
13. Principles of Macroeconomics: an Open Text by Douglas Curtis and Ian Irvine Base. Text Revision History. Current Revision: Version 2020 — Revision A. URL: https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MAC_1/marketing/CI-Principles-of-Macroeconomics-2020A.pdf